

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde afet riski taşıyan bölgelerde yapılaşmaların bilimsel ilkelere uygun yapılmaması can ve mal kayıplarına neden olmaktadır. Geçmişten günümüze yaşanan afetler, afet risklerinin azaltılması ile yapılaşma süreçlerinin bilimsel esaslara dayanarak yürütülmesinin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Samsun ili Canik ilçesinde, 27 Nisan 2025 tarihinde meydana gelen heyelan sonucu, bir akaryakıt istasyonunun oto yıkama bölümünde büyük bir facia yaşanmış ve üç vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Söz konusu alanın dere yatağı olduğu ve risk taşıdığı görülmektedir. Yaşanan bu felaket, kamu idarelerinin imar planları, yapılaşma, denetim ve mühendislik konularında yeterli hassasiyet göstermemesinin ağır sonuçlarını bir kez daha ortaya koymuştur.

Bu kapsamda, Samsun Canik ilçesinde yaşanan felaketin tüm yönleriyle araştırılması, imar planından başlayarak, inşa ve sonrasındaki tüm süreçlerde ne tür sorumlulukların olduğu ve hangi sorumlulukların yerine getirilmediğinin tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Dr. Erhan USTA

Samsun Milletvekili

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi İYİ Parti Ekonomi ve Kalkınma Politikaları Başkanı

GEREKCE

Bir akaryakıt istasyonunun olduğu bir alanda heyelan yaşanmıştır. Ancak riskin daha geniş bir bölgeyi kapsadığı anlaşılmaktadır. Bu alanın geçmişi incelendiğinde, 2012 yılında bölgede ıslah edilen İncirli Deresi'nin taştığı ve o dönemde de can ve mal kayıplarının yaşandığı görülmüştür.

Akaryakıt istasyonunun yan tarafında kalan alışveriş merkezinin arazisi, 1990'lı yıllarda imar planlarına dâhil edilmiştir. 2000'li yıllarda ticari merkez olarak planlanmıştır ve bir sanayi tesisi olarak faaliyet yaptıktan sonra alışveriş merkezi haline gelmiştir. Basına yansıyan bilgilere göre bu alanda gerçekleştirilen dere ıslah çalışmalarının yetersiz kaldığı, uzman kuruluşlar tarafından dile getirilmiştir. 3 Temmuz 2012 yılında yaşanan, 9 kişinin hayatını kaybettiği sel felaketi üzerine Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından yapılan açıklamada; taşkın olayının dere yatağı daraltılarak üzerine alışveriş merkezi yapılmasından kaynaklandığı belirtilmektedir.

2012 tarihinde meydana gelen sel felaketinde, gerekli izinleri alarak henüz yeni açılmış olan bir alışveriş merkezinin ciddi hasar gördüğü anlaşılmıştır. Böyle bir felaketin yaşanmasına rağmen gerekli derslerin çıkarılmadığı görülmektedir. Demek ki, benzer bir felaketin tekrar yaşanması halinde bölge hâlâ ciddi risk taşımaktadır. O dönemde felaket bir kez yaşanmış ve kendini göstermiştir; ancak sonrasında da yeterli önlemler alınmamıştır. Nitekim 2012'deki sel felaketinde de yetkililer birbirini suçlamış, fakat gerçek anlamda hatalar ortaya konulmamış ve hiçbir sorumlu bulunamamıştır. Bu yaşanacak benzer sıkıntıların vaklasım, gelecekte cözümünü mümkün kılmamaktadır. Bu nedenle Tarım ve Orman Bakanlığı'nın, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın, ilgili belediyelerin ve DSİ'nin taşıdığı tüm sorumlulukların detaylı bir şekilde araştırılması ve hangi sorumlulukların yerine getirilmediğinin tespit edilmesi gerekmektedir.

Bu ihmalkârlık süreci, sadece alışveriş merkezinin yapımında değil, bölgenin devamında açılan diğer ticari tesislerde de kendini göstermiştir. Özellikle son dönemde faaliyete geçen bir akaryakıt istasyonunun yapım sürecinde zemin güçlendirme ve mühendislik önlemlerinin yetersiz olduğu açıkça görülmüştür. İnşaat sırasında yaşanan bir olayda, ağır iş makinası, akaryakıt istasyonunun faaliyet göstereceği bölgede tıraşlama yaparken toprak kayması riski nedeniyle uçurum kenarında asılı kalmış, ancak büyük bir vinç yardımıyla kurtarılabilmiştir. Bu açık tehlike işaretine rağmen ilgili idareler, bölgedeki zeminin yeterince tıraşlanmasını, püskürtme beton uygulaması yapılmasını veya diğer güçlendirme önlemlerini zorunlu kılmadan yapı ruhsatı vermiştir ve akaryakıt istasyonu bu halde açılmıştır.

27 Nisan 2025 tarihinde bu akaryakıt istasyonunda meydana gelen heyelan, uzun süreli ihmal ve denetimsizliklerin acı sonucu olmuştur. Olayda üç vatandaşımız hayatını kaybetmiş, can güvenliği ihlalleri somut biçimde ortaya çıkmıştır.

Bu durum, yapı ruhsatı süreçlerinde kamu idarelerinin asli görevlerini ihmal ettiğini; zemin etüdü, afet riski analizi ve inşaat güvenliği raporlarının yeterince dikkate alınmadığını; yatırımcıların sorumluluklarını yerine getirmeleri için etkin bir denetim mekanizmasının işletilmediğini göstermektedir. Zemin riski taşıyan bölgelerde yapılacak her türlü yapılaşmanın çok daha sıkı mühendislik ve idari denetimlerle yönetilmesi gerektiği bu olayla bir kez daha teyit edilmiştir.

Samsun İli Canik İlçesinde Yaşanan Heyelan Felaketi Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

	Çızcıgesi	
Hakan Sered Oven	Apyonkarahoa	Sparan
Selcan TASCI	Tekirdap	
Omer Laratos	Ander	A strokers
Mehmet Must GERBAN	Gazionke	HAMMA
A-Sepsk Girkin	Hatay	July
Y. Selank Tobelogen	BuesA	
Sidvan 42	Gnaktale	J.W.
Ahmet Esref falubaba	Ankaro	Almonat.
BUTOK AKBURAK	137anbuz	y frues
Metin Feetin	Mugla	M.ECD.
Stiksel Arrlun	ANKARA :	
Mahmet Alakn	Edirne	Strang
Burhanettin Kocama	2 Mersin	Kocarry
Senol SUNAT	Manisa	Suna
Hour PoyRAZ	Antellya	
Yest Settle	teniuli'	
Yaya AMAN	1 Prabon.	Total A
Ersin Beyon	1stabul	
HOSER TOKTAS	Zursa	16
		7 //